

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts pasts@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

01.04.2026

Programma Nr.11.18/AP/3226/2026
ietekmes uz vidi novērtējumam vēja parka “Gulbene” un tā saistītās
infrastruktūras būvniecībai Gulbenes novada Beļavas pagastā

Derīga līdz 2031. gada 1. aprīlim

Programma izdota:

SIA “EWE Neue Energien 8”, reģistrācijas Nr. 40203695514, juridiskā adrese: Marijas iela 2A, Rīga, LV-1050, e-pasts: info-lv@eurowindenergy.com (turpmāk – Ierosinātāja).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. un 17. panta un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV nodaļas prasībām, pamatojoties uz Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likuma (turpmāk – Enerģētiskās drošības likums) 7. panta pirmo un ceturto daļu, Ierosinātājas 2026. gada 9. marta iesniegumu Nr. O-03GUL-0926 *Iesniegums par plānotā vēja parka “Gulbene” un saistītās infrastruktūras būvniecības ieceri Gulbenes novada Beļavas pagastā* (turpmāk – Iesniegums)¹, ņemot vērā Valsts vides dienesta (turpmāk – Dienests) 2026. gada 23. marta Lēmumu Nr.11.17/AP/2803/2026 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu (turpmāk – Lēmums Nr. 11.17/AP/2803/2026), kā arī Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) 2026. gada 27. marta vēstulē 4.9/2005/2026-N², Gulbenes novada pašvaldības 2026. gada 26. marta vēstulē Nr. GND/4.10/26/963³, Alūksnes novada pašvaldības 2026. gada 19. marta vēstulē Nr. ANP/1-35/26/622⁴, Veselības inspekcijas 2026. gada 20. marta vēstulē Nr. 1.7.8.-1./405⁵ un Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes 2026. gada 17. marta vēstulē Nr. 2026/05-05/277⁶ sniegtos viedokļus/nosacījumus ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) ziņojumā iekļaujamajam informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei. Programmā norādīta Noteikumu Nr. 18 2. pielikumā ietvertās informācijas detalizācijas pakāpe IVN ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

¹ Reģistrēts 09.03.2026. ar Nr. 2781/AP/2026.

² Reģistrēts 30.03.2026. ar Nr. 3571/AP/2026.

³ Reģistrēts 26.03.2026. ar Nr. 3486/AP/2026.

⁴ Reģistrēts 19.03.2026. ar Nr. 3241/AP/2026.

⁵ Reģistrēts 23.03.2026. ar Nr. 3330/AP/2026.

⁶ Reģistrēts 18.03.2026. ar Nr. 3145/AP/2026.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. IVN objekts ir vēja parks "Gulbene" (turpmāk – Vēja parks) un ar to saistītās infrastruktūras būvniecība Gulbenes novada Beļavas pagastā (turpmāk – Paredzētā darbība). Paredzētā darbība ietver un IVN procedūras ietvaros tiek vērtēta arī ar vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) funkcionēšanu saistītās infrastruktūras – elektropārvades kabeļlīniju, transformatoru apakšstaciju un pievedceļu būvniecība un ekspluatācija, kā tas izriet no Novērtējuma likuma 1. panta 3. punkta⁷.
2. Vēja parka un tā saistītās infrastruktūras iespējamā izveides vieta ir izpētes teritorija Gulbenes novada Beļavas pagastā. Izpētes teritorijā iekļautie īpašumi un to zemes vienības pievienoti šīs programmas Pielikumā, kas ir šīs programmas neatņemama sastāvdaļa (turpmāk arī – Izpētes teritorija / Darbības vieta).
3. Saskaņā ar Ierosinātās Iesniegumā sniegto informāciju:
 - 3.1. Vēja parkā plānots uzstādīt līdz 17 VES. Vēja parka kopējā jauda var sasniegt ~ 136 MW, katras VES nominālā jauda paredzēta ~ 8 MW, VES torņa augstums – var sasniegt vai pārsniegt 175 m, rotora diametrs var sasniegt vai pat pārsniegt 170 m. Precīzs izbūvējamo VES skaits un novietojums, kā arī uzstādāmo VES modelis un tehniskie raksturlielumi šobrīd vēl nav noteikti. IVN procesa ietvaros ir paredzēts vērtēt vairākus VES modeļus, kopējo uzstādāmo VES skaitu, to izvietojumu un Vēja parka kopējo jaudu.
 - 3.2. Lai nodrošinātu saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, tiks izbūvēts jauna apakšstacija un elektropārvades līniju tīkls. Apakšstacijas novietojums tiks izvērtēts IVN ietvaros.
 - 3.3. Piekļuvei plānotajam vēja parkam būvniecības un ekspluatācijas laikā plānots izmantot vietējo autoceļu V410 *Gulbene – Zeltiņi*, pašvaldības autoceļus, kā arī jaunizbūvētus pievedceļus. Plānoto infrastruktūras objektu izvietojums un tehniskie raksturlielumi tiks noteikti IVN procesa laikā, izvērtējot esošo ceļu tīklu, jaunu ceļu un cita veida infrastruktūras izbūves nepieciešamību un izbūves iespējas.
 - 3.4. Izpētes teritorijā ietilpst 76 zemes vienības. Izpētes teritorijas platība ir 758,2 ha. Atbilstoši spēkā esošajam Gulbenes novada teritorijas plānojumam⁸ (turpmāk – Teritorijas plānojums) Darbības vieta ietilpst mežu, lauksaimniecības un ūdeņu teritorijās. Izpētes teritorija robežojas ar Alūksnes novada pašvaldības administratīvo teritoriju.
 - 3.5. Izpētes teritorijai tuvākā apdzīvotā vieta ir ciems Pilskalns, kas robežojas un neliela tā daļa iekļauta Izpētes teritorijā.
 - 3.6. Izpētes teritorija atrodas Gaujas upju baseinu apgabalā, to šķērso valsts nozīmes ūdensnoteka Cirstupe (ūdens saimnieciskā iecirkņa kods Nr. 528252). Lauksaimniecībā izmantojamās zemes ir meliorētas.
 - 3.7. Atbilstoši Valsts vides dienesta izveidotajā Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmā iekļautajai informācijai⁹ Izpētes teritorijā neatrodas piesārņotas vai potenciāli piesārņotas vietas. Tuvākā potenciāli piesārņotā teritorija ir veca atkritumu izgāztuve "Letes", kas atrodas aptuveni 1,1 km attālumā no izpētes teritorijas.

⁷ Paredzētā darbība – aprīkojuma, iekārtas un tehnoloģijas ieviešana, papildināšana vai maiņa, projekta īstenošana, būvniecība, dabas resursu ieguve vai izmantošana, cilvēka darbības neskartu vai mazpārveidotu teritoriju un ainavu ietekmēšana, kā arī citas darbības, kuru veikšana vai galarezultāts var būtiski ietekmēt vidi. Novērtējuma likuma 3. panta 7. punkts noteic, ka "paredzēto darbību, kurai ir vai var būt būtiska ietekme uz vidi, aizliegts sadalīt vairākās darbībās, jo tādējādi netiek pienācīgi novērtēta paredzētās darbības kopīgā ietekme".

⁸ Pieejams: https://geolativija.lv/geo/tapis?document=open#document_13446 (skatīts 18.03.2026.).

⁹ Pieejama - <https://pvps.vvd.gov.lv/> (skatīts 19.03.2026.).

- 3.8. Saskaņā ar Ministru kabineta 2021. gada 21. janvāra noteikumiem Nr. 46 "Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts" tuvākais paaugstinātas bīstamības objekts SIA "East-West Transit" degvielas uzpildes stacija "Latvijas Nafta" (C kategorijas objekts) atrodas Gulbenē, aptuveni 12,6 km attālumā no paredzētās darbības Izpētes teritorijas.
4. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturētajā dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols" publicēto informāciju¹⁰ Paredzētās darbības Izpētes teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (turpmāk – ĪADT) un mikroliegumi, tomēr Paredzētās darbības teritorija tieši robežojas ar mikroliegumu *Platlapju meža biotopu* aizsardzībai, mikroliegumu *Skuju koku meža biotopa* aizsardzībai un mikroliegumu mazā ērgļa *Aquila pomarina* aizsardzībai. Aptuveni 10 km rādiusā ap Paredzētās darbības teritoriju atrodas Eiropas nozīmes īpaši aizsargājama dabas teritorija (*Natura 2000*) (turpmāk – *Natura 2000* teritorija) dabas liegums "Zāģadu kalni", kā arī vairāki putniem veidoti mikroliegumi (melnajam stārķim *Ciconia nigra* (1), mazajam ērglim *Aquila pomarina* (5), mednim *Tetrao urogallus* (6), zivjērglim *Pandion haliaetus* (2) un ligzdošanas vietas šīm un citām īpaši aizsargājamām putnu sugām, piemēram, laukirbei *Perdix perdix*, ķīķim *Pernis apivorus*, niedru lijai *Circus aeruginosus*, dzērvei *Grus grus* u.c. Izpētes teritorijā un tās tiešā tuvumā indicētas potenciālās meža biotopu sastopamības vietas. Tāpat izpētes teritorijā un tās perifērijā sastopami vairāki Eiropas Savienības (turpmāk – ES) prioritārās nozīmes biotopi – Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas 6270*, Veci vai dabiski boreāli meži 9010*, Staignāju meži 9080*, Purvaini meži 91D0* un ES nozīmes biotopi – Lakstaugiem bagāti egļu meži 9050, Palieņu zālāji 6450, Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju 3150.
 5. Atbilstoši Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes sniegtajai informācijai izpētes teritorijas tuvumā atrodas valsts nozīmes arhitektūras piemineklis Beļavas muižas apbūve (valsts aizsardzības Nr. 4970), valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis Beļavas pilskalns (valsts aizsardzības Nr. 801), vietējas nozīmes arhitektūras piemineklis "Burtnieku" dzīvojamā rija (valsts aizsardzības Nr. 6105) un to aizsardzības zonas. Saskaņā ar Teritorijas plānojumu novada teritorijā noteiktas ainaviski vērtīgas teritorijas un ainaviskie ceļi. Atbilstoši Latvijas ainavu atlantā esošajai informācijai, paredzētās darbības teritorija ietilpst Austrumvidzemes un Gaujzemes ainavzemēs¹¹.
 6. Saskaņā ar Valsts SIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" tīmekļvietnē pieejamo informāciju industriālajai attīstībai piemērotāko teritoriju noteikšanai¹² Izpētes teritorija ietilpst gan zonā, kur ierobežojumi nav konstatēti, gan zonā, kur konstatēti nelieli vai iespējami ierobežojumi.
 7. Plānotās VES / vēja parks¹³ izvietojams, ievērojot Noteikumos Nr. 240 noteiktos minimālos attālumus VES un vēja parkiem (ja attiecināms) izbūvei.
 8. Enerģētiskās drošības likuma 7. panta pirmā daļa noteic, ka IVN tiek veikts atbilstoši Novērtējuma likumam, ja šajā likumā nav noteikts citādi. Enerģētiskās drošības likuma 7. panta ceturrtā daļa noteic termiņu IVN programmas izsniegšanai, t.i., 15 dienu laikā no šī panta trešajā daļā minētā lēmuma izdošanas. Novērtējuma likuma 14.² pants noteic, ka IVN process sastāv no šādiem posmiem: "paredzētās darbības sākotnējā sabiedriskā apspriešana, programmas izstrādāšana, ietekmes novērtējuma ziņojuma sagatavošana un sabiedriskā apspriešana,

¹⁰ Pieejama - <https://ozols.gov.lv/> (skatīts 31.03.2026.).

¹¹ Pieejams -

https://experience.arcgis.com/experience/6c0b5c1cfaaa4bffb3c44b79158cd93c/page/Ainavekolo%C4%A3iskai-s-nov%C4%93rt%C4%93jums?views=Ainavu-are%C4%81li#data_s=id%3AdataSource_6-190c0dd000a-layer-30-190c4d2b6a2-layer-94%3A57 (skatīts 19.03.2026.)

¹² Pieejams - <https://www.meteo.lv/teritorijuriks/> (skatīts – 19.03.2026.).

¹³ Atbilstoši Noteikumu Nr. 240 2.25. apakšpunktam "vēja parks – vienotā sistēmā saslēgtu piecu vai vairāk vēja elektrostaciju grupa, kurā atsevišķas vēja elektrostacijas ir izvietotas ne tālāk kā 2 km attālumā cita no citas".

kompetentās institūcijas atzinums par minēto ziņojumu un paredzētās darbības akcepta lēmums, kurā integrēts kompetentās institūcijas atzinums”.

9. Atbilstoši Enerģētiskās drošības likuma 7. panta piektajai daļai, izdodot šo programmu, Dienests konsultējās ar DAP, Veselības inspekciju, Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi, Gulbenes novada pašvaldību un Alūksnes novada pašvaldību. Saņemtie institūciju viedokļi par IVN ziņojumā iekļaujamās informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kā arī nosacījumi IVN, ņemami vērā veicot ietekmes uz vidi novērtējumu.
10. Dienests ar Lēmumu Nr.11.17/AP/2803/2026 ir noteicis, ka Paredzētās darbības ietekmes novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) ietvaros organizējama sanāksme, ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku un mērogu, kā arī skarto teritoriju kopumu un lielumu.
11. Prasības Sākotnējai apspriešanai noteiktas Novērtējuma likumā un tam pakārtotajos normatīvajos aktos. Nosacījumi paredz kārtību, kādā sabiedrība tiek informēta par plānoto darbību, kādā tiek uzklauts sabiedrības viedoklis un dota iespēja par sagaidāmo ietekmi iesniegt Dienestam rakstiskus priekšlikumus. Sākotnējās apspriešanas mērķis un Novērtējuma likuma 15. panta un Noteikumu Nr. 18 22.–28. punktos noteikto prasību saturs ir pamatā vērsts uz to, lai nodrošinātu sabiedrības iesaistīšanu iespējami agrākā procesa stadijā – pirms IVN programmas sagatavošanas. Sabiedrības informēšanas uzdevums ir nodrošināt, ka ieinteresētajai sabiedrības daļai tiek sniegta pietiekama informācija par paredzēto darbību, lai tā varētu izlemt, vai vēlas iesaistīties šajā procesā. Vienlaikus šīs informēšanas un iesaistīšanas uzdevums ir nodrošināt arī atgriezenisko saiti – saņemt no sabiedrības *“rakstiskus priekšlikumus par paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi”* (Noteikumu Nr. 18 26. punkts). Noteikumu Nr. 18 26. punkts paredz, ka Dienests šos priekšlikumus nosūta ierosinātājam, savukārt Novērtējuma likuma 16. panta otrā daļa paredz, ka programma IVN veikšanai tiek izstrādāta, ņemot vērā sabiedrības priekšlikumus. Vienlaikus – no sabiedrības iesaistīšanas uzdevuma, kas izriet no Novērtējuma likuma 3. panta 2. un 4. punktā iekļautajiem principiem¹⁴, izriet, ka sanāksmei pamatā jābūt vērstai uz to, lai sabiedrībai tiktu sniegta informācija par paredzēto darbību, lai sabiedrībai tiktu darīts zināms, kā tā var piedalīties ietekmes novērtēšanā, lai sabiedrība varētu izteikties un sniegt priekšlikumus.
12. Enerģētiskās drošības likuma 7. panta ceturtā daļa noteic termiņu IVN programmas izsniegšanai, t.i., 15 dienu laikā no Lēmuma Nr. Nr.11.17/AP/2803/2026 izsniegšanas. Savukārt Enerģētiskās drošības likuma 7. panta piektā daļa nosaka, ka *“Pirms ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izsniegšanas Vides pārraudzības valsts birojs nosūta ierosinātāja iesniegumu pašvaldībai un institūcijām, kuru kompetencē ir attiecīgo ietekmju novērtēšana vai uzraudzība. Institūcijas septiņu dienu laikā pēc informācijas saņemšanas rakstveidā sniedz viedokli Vides pārraudzības valsts birojam par ziņojumā iekļaujamās informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi.”*. Tas nozīmē, ka IVN programma tiek izsniegta, ievērojot tikai Enerģētiskās drošības likuma 7. panta piektajā daļā sniegto informāciju, taču Enerģētiskās drošības likums neparedz, ka Sākotnējā apspriešana nebūtu vispār jāveic. Izdodot šo programmu, Dienests norāda, ka Paredzētās darbības Ierosinātājam, saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. pantā noteikto, jānodrošina Paredzētās darbības ietekmes Sākotnējā apspriešana Gulbenes un Alūksnes novada pašvaldībās, ietverot arī plānoto elektropārvades risinājumu, saistītās infrastruktūras izvietojuma struktūru un saražotās elektroenerģijas akumulēšanas sistēmas (ja attiecināms), izveidi un izvietojumu, Noteikumu Nr. 18 22.2. apakšpunktā noteikto

¹⁴ “2) ietekmes novērtējums izdarāms, pamatojoties uz ierosinātāja sniegto informāciju un informāciju, kas iegūta no ieinteresētajām valsts institūcijām un pašvaldībām, kā arī sabiedrības līdzdalības procesā, tai skaitā no sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem; 4) sabiedrībai – fiziskajām un juridiskajām personām, kā ar to apvienībām, organizācijām un grupām (turpmāk – sabiedrība) ir tiesības iegūt informāciju par paredzētajām darbībām un piedalīties ietekmes novērtēšanā”.

nekustamo īpašumu īpašnieku (valdītāju), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Paredzētās darbības teritoriju¹⁵, individuālās informēšanas pasākumi. Ierosinātajai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 28. punktam jāiesniedz Dienestā apkopojums par veiktajiem individuālās informēšanas pasākumiem un tās rezultātiem. Ierosinātajai, saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta pirmo daļu un Noteikumu Nr. 18 22. punktā noteikto, vienā skartās pašvaldības (Gulbenes novada un Alūksnes novada) izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā jāpublicē paziņojums par paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī individuāli jāinformē to nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Paredzētās darbības teritoriju, kas šajā gadījumā būs arī teritorijas, kas minētas šīs programmas 2. punktā. Paziņojumā jānorāda Noteikumu Nr. 18 24. punktā un 25. punktā noteiktā informācija. Dienests vērs uzmanību, ka Noteikumu Nr. 18 25. punkts noteic, ka “...paziņojumā par sākotnējo apspriešanu papildus norāda sākotnējās sanāksmes norises vietu un laiku, kā arī informāciju par pieslēgšanos sanāksmei tiešsaistē. Ierosinātais sākotnējo sanākumi rīko hibrīdformā (sanāksme, kur daļa tās dalībnieku var atrasties klātienē (parasti – sanāksmju telpā), bet pārējie var pieslēgties attālināti), lai nodrošinātu pilnvērtīgu sabiedrības pārstāvju dalību gan klātienē, gan neklātienē formā, ne agrāk kā 10 dienas pēc publikācijas pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā. Ierosinātais nodrošina sanāksmei atbilstošu tehnisko nodrošinājumu.”.

13. Ierosinātajai minētais paziņojums elektroniski jāiesniedz Dienestam un skartajām pašvaldībām (Gulbenes novada un Alūksnes novada) ievietošanai tīmekļvietnēs. Dienests aicina veikt Sākotnējo apspriešanu savlaicīgi, jo saskaņā ar IVN programmā norādīto, programma var tikt grozīta vai papildināta.
14. Ņemot vērā Enerģētiskās drošības likuma un Novērtējuma likuma tiesisko regulējumu, ievērojot to, ka IVN programma ir izsniegta pirms Sākotnējās apspriešanas, šī IVN programma tiek izdota ar nosacījumu (Administratīvā procesa likuma 68. panta otrās daļas 1. un 2. punkts), ka IVN programma var tikt grozīta vai papildināta pēc Sabiedriskās apspriešanas veikšanas.

II. Vispārējo prasību detalizācijas pakāpe ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti norādīta, kāda informācija un novērtējums ir iekļaujams Ziņojumā. Tādēļ Dienests atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka ziņojumu sagatavo atbilstoši minētajās tiesību normās noteiktajam, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Dienests ar šo programmu papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas veidam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Dienests noteic šādu vispārējo prasību detalizāciju:
 - 3.1. Ziņojumā jādefinē VES / vēja parka robežas atbilstoši Noteikumos Nr. 240 noteiktajam. Ierosinātajai jāpamato izvēlēta Darbības vieta, jānosaka Paredzētās darbības iespējamās ietekmes un summāro ietekmju ar citām darbībām zonu. Darbības vieta aptver gan teritorijas, kurās plānots uzstādīt VES, gan teritorijas, kurās paredzēts izveidot citu saistīto infrastruktūru un ar elektroenerģijas uzkrāšanu / akumulēšanu saistīto infrastruktūru (ja attiecināms), lai saražoto elektroenerģiju nodotu kopējā tīklā, kā arī būvniecības laikā

¹⁵ Nosakot Darbības vietas robežteritorijas, ņemams vērā, ka nosacījums attiecināms arī uz īpašumiem, kuri atrodas tieši aiz autoceļiem vai ielām, kas robežojas ar Darbības vietu.

izmantojamās transportēšanas maršrūtus, kas ietver gan reģionālos, gan vietējos autoceļus un pašvaldības autoceļu reprezentatīvus posmus, pievedceļus no Paredzētās darbības vietas līdz valsts autoceļiem, un jaunbūvējamo un/vai pārbūvējamo elektropārvades risinājumu un ar to nodrošinājumu saistītās infrastruktūras teritoriju.

- 3.2. Ziņojumā ietver esošās un plānotās situācijas attēlojumu kartogrāfiski, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plānu, kur savstarpēji salīdzināmā mērogā atspoguļota esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski nepieciešams attēlot esošos un plānotos objektus, tai skaitā: plānoto VES un saistītās infrastruktūras objektus, lai saražoto elektroenerģiju nodotu kopējā tīklā, ja attiecināms arī ar elektroenerģijas uzkrāšanu / akumulēšanu saistīto infrastruktūru, kā arī ar VES izbūvi un ekspluatāciju saistīto papildu nepieciešamo pagaidu un pastāvīgo objektu (piemēram, pievedceļus, laukumus u.c.) izvietojumu, esošās un nosakāmās aizsargjoslas, meliorācijas sistēmas, dabas objektus un ierobežojumu zonas, kas izriet no Noteikumos Nr. 240 noteiktajiem aprobežojumiem VES / vēja parka būvniecībai, kā arī citu nozīmīgu informāciju, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas. Ziņojumam jāpievieno kartogrāfiskais materiāls (*.shp vai *.gdb formātā), kurā ietverti visi būvējamie infrastruktūras objekti, pievedceļi un VES teritorijas.
- 3.3. Ja attiecināms, ietekme uz *Natura 2000* teritorijām jāvērtē saskaņā ar Novērtējuma likuma 4.¹ pantu. Minētā tiesību norma nosaka, ka ietekmes uz *Natura 2000* teritorijām novērtē saskaņā ar atsevišķi noteiktu kārtību un, ja paredzētajai darbībai veic IVN, tad novērtējums par ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju iekļaujams ziņojumā (atsevišķā nodaļā vai nodaļās). Kārtību, kādā novērtējama ietekme uz *Natura 2000* teritorijām, nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 300 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*)” (turpmāk – Noteikumi Nr. 300).
- 3.4. Vides stāvokļa iespējamās attīstības novērtējumu veic saskaņā ar vides informācijas un zinātnisku atziņu pieejamību, novērtējumu pamatojot un ar atbilstīgiem paņēmieniem prognozējot izmaiņas. Veicot ietekmju novērtējumu, izmanto spēkā esošās vadlīnijas, piemēram, Vadlīnijas par vēja enerģijas projektiem un ES dabas aizsardzības tiesību aktiem¹⁶ u.c.
- 3.5. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts. Alternatīvu salīdzinājumā un izvēlē pēc iespējas izmanto kvantitatīvos ietekmju parametrus.
- 3.6. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Novērtējumu veic attiecīgajās sertifikācijas jomās sertificēti nozares (t.sk. sugu un biotopu) eksperti un ziņojumam pievieno parakstītus ekspertu atzinumus. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu.
- 3.7. Ziņojumam un tam pievienotiem dokumentiem jābūt parakstītiem un noformētiem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja dokumenta oriģināls sagatavots elektroniski, tā papīra atvasinājumam (norakstam) jābūt noformētam atbilstoši Elektronisko dokumentu likumam un jāsaturs informācija par elektronisko parakstu un tā laika zīmogu.

¹⁶ Pieejams – <https://op.europa.eu/lv/publication-detail/-/publication/2b08de80-5ad4-11eb-b59f-01aa75ed71a1> (skatīts 27.03.2026.).

- 3.8. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.
- 3.9. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamās faktiskās un tiesiskās apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē IVN un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Par VES izvietojumu un nosacījumiem to izvietojumam Ziņojuma izstrādāšanas laikā Ierosinātājam jākonsultējas ar Gulbenes novada pašvaldību, Alūksnes novada pašvaldību, DAP, Valsts meža dienestu, AS "Latvijas valsts meži", AS "Augstsprieguma tīkls", VAS "Latvijas gaisa satiksme", VA "Civilās aviācijas aģentūra", nepieciešamības gadījumā VAS "Elektroniskie sakari", VSIA "Latvijas Valsts ceļi", Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi, Aizsardzības ministriju, Valsts SIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (turpmāk - LVĢMC) un ar citām institūcijām un komersantiem, ja attiecināms, Ziņojumā atspoguļojot konsultāciju rezultātu.
2. Ziņojums jāiesniedz Gulbenes novada pašvaldībā, Alūksnes novada pašvaldībā, DAP, Veselības inspekcijā un Nacionālajā kultūras mantojuma pārvaldē rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai. Ja IVN veikšanas laikā tiek konstatēta Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kuģu lidojumu nodrošināšanai nepieciešamajiem radiotehniskajiem līdzekļiem, Ziņojums jāiesniedz arī VAS "Latvijas gaisa satiksme".

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Darbības vietas un Paredzētās darbības raksturojums:

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Dienests precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norāda arī informāciju par esošo teritorijas izmantošanu, tās piemērotību Paredzētās darbības veikšanai, tai skaitā vēja apstākļu raksturojums, grunts stabilitāte, attālumi līdz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, dzīvojamām mājām, apdzīvotām teritorijām (ņemot vērā arī Noteikumos Nr. 240 iekļautos ierobežojumus), sabiedriski nozīmīgām ēkām un saimnieciskās darbības objektiem, meliorācijas sistēmām, derīgo izrakteņu ieguves vietām, satiksmes, sakaru u.c. infrastruktūrai un inženierbūvēm (piemēram, elektroniskie sakaru tīkli, elektrotīkli, cauruļvadi u.c.).
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver arī alternatīvas Paredzētās darbības apjomam, VES raksturlielumiem un objektu izvietojumam Darbības vietā, ņemot vērā Noteikumos Nr. 240 iekļautās prasības, ietekmi uz vidi dzīvojamās teritorijās, dabas vērtībām un ainavu.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. apakšpunktam (Paredzētās darbības un tās alternatīvu fizikālo raksturlielumu apraksts, zemes izmantošanas prasības būvniecības un ekspluatācijas laikā), citu starpā ievērojama šāda detalizācijas pakāpe:

- 1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka raksturojums aptver gan teritorijas sagatavošanu, gan papildu nepieciešamo objektu būvniecību un esošo būvju (arī inženierbūvju un meliorācijas sistēmas objektu) pārkārtošanu vai pārbūvi, transportēšanas risinājumus un teritoriju rekultivāciju.
- 1.4.2. Ņemot vērā plānoto Darbības vietu un tās specifiku, īpašu uzmanību pievērš plānotajiem teritorijas sagatavošanas darbiem, tai skaitā atmežošanai, apauguma noņemšanai, nosusināšanas (iespējams, arī ūdens nostādināšanas un novadišanas) risinājumiem, meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei (arī ārpus Darbības vietas), ja nepieciešams – arī grunts nomaīņas vai stabilizācijas risinājumiem. Iespēju robežās jānorāda tās meliorācijas sistēmas, kuras netiks pārbūvētas Vēja parka būvniecības laikā un tās vietas, kurās, iespējams, būs jāpārbūvē vai no jauna jāizveido meliorācijas sistēmas, kartogrāfiski attēlojot iespējamās susināšanas riska zonas.
- 1.4.3. Sniedz VES raksturojumu un salīdzina iespējamās VES modeļus un to atšķirības/priekšrocības, tai skaitā augstumu, spārnu garumu un konstrukciju, jaudu un lietderības koeficientu, plānoto saražoto elektroenerģijas daudzumu, pamatu un konstrukciju izbūves nosacījumus, materiālus, radīto trokšņa līmeni (arī atkarībā no vēja ātruma), spārnu pretapledošanas risinājumus.
- 1.4.4. Sniedz saistītās infrastruktūras un enerģijas uzkrāšanas risinājumu (ja attiecināms) raksturojumu, savstarpēji salīdzina ar Paredzēto darbību radītās ietekmes saistītus būtiskus parametrus. Ja attiecināms, raksturo ar elektroenerģijas akumulēšanu saistīto iekārtu radīto emisiju un trokšņa līmeni, avāriju risku, ķīmisko vielu un citas iespējamās ietekmes, kas var radīt ietekmi uz vidi un cilvēku veselību un drošību.
- 1.4.5. Sniedz Paredzētajai darbībai nelabvēlīgo meteoroloģisko apstākļu raksturojumu. VES darbības regularitāte, minimālais, optimālais un maksimālais vēja ātrums, kā arī ar mirgošanas efektu saistītais laiks, kad VES darbojas.
- 1.4.6. Sniedzot papildu nepieciešamo būvju un palīgiekārtu aprakstu, norāda un pamato būvju un iekārtu raksturlielumus un jaudu (īpašu uzmanību pievēršot iekārtu jaudai un parametriem, no kā atkarīga VES izvietojuma iespējamība).
- 1.4.7. Nosaka VES un elektropārvades risinājumu izbūvei nepieciešamo zemes platību, tostarp kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa, piemēram, ceļa izbūvei u.c. saistītajai infrastruktūrai, lai nodrošinātu VES darbību un saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā.
- 1.4.8. Sniedz informāciju par Paredzētās darbības vietas un tai piegulošo/šķērsojamo teritoriju īpašuma piederību, nekustamajiem īpašumiem, kuros paredzēta ar VES izveidi un saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā saistīto objektu būvniecība.
- 1.4.9. Sniedz informāciju par visu būvju un iekārtu izvietojumu Darbības vietā. Sniedz informāciju arī par visu ar Paredzēto darbību saistīto būvju un iekārtu (piemēram, būvju, kas saistītas ar saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā) izvietojumu ārpus Darbības vietas norādot to izvietojumu arī kartogrāfiskajā materiālā.
- 1.4.10. Ja attiecināms, sniedz ar elektroenerģijas uzkrāšanu/akumulēšanu saistītās infrastruktūras raksturojumu, savstarpēji salīdzina iespējamās alternatīvās elektroenerģijas akumulēšanas risinājumus/tehnoloģijas un to atšķirības, tai skaitā plānoto saražotās elektroenerģijas akumulējamo/uzkrājamo daudzumu un citus ar tehnoloģijas nodrošināšanu saistītus būtiskus parametrus. Raksturo ar elektroenerģijas akumulēšanu saistīto iekārtu radīto emisiju un trokšņa līmeni,

avāriju risku, ķīmisko vielu un citas iespējamās ietekmes, kas var radīt ietekmi uz vidi un cilvēku veselību un drošību.

- 1.5. Sniedzot būvniecības un ekspluatācijas procesu (arī izlietoto materiālu un dabas resursu) aprakstu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. apakšpunktam, īpašu uzmanību pievērš:
 - 1.5.1. Novērtējumam, kas saistīts ar pieslēgumu izveidi kopējam tīklam un iespēju tajā nodot plānoto VES saražotās elektroenerģijas maksimālo prognozēto apjomu. Konkrēta saražotās elektroenerģijas apjoma nodošanas iespēju kopējā tīklā un iespējamais risinājums jāvērtē un jāizstrādā konsultējoties ar AS “Augstsprieguma tīkls”. Elektropārvades nodrošināšanai nepieciešamo objektu izvietojuma iespējas vērtē kontekstā arī ar aprobežojumiem, kas izriet no Aizsargjoslu likuma.
 - 1.5.2. VES darbības vadībai, uzraudzībai un kontrolei.
 - 1.5.3. Darbības vietas uzraudzībai un kontrolei būvdarbu un ekspluatācijas laikā, tostarp teritoriju izmantošanas ierobežojumiem, kas saistīti ar VES darbību un elektroenerģijas pārvades nodrošinājumu.
 - 1.5.4. Nepieciešamo ķīmisko vielu un maisījumu veidam un apjomam, ko plānots izmantot VES darbības nodrošināšanai, tai skaitā VES mehānismu eļļošanai un dzesēšanai, transformatoru darbības nodrošināšanai, kā arī šo vielu un maisījumu nomaiņas un uzglabāšanas risinājumiem.
- 1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. apakšpunktam, īpašu uzmanību pievērš trokšņa dažādo frekvenču emisijām un mirgošanai, vērtē arī vibrācijas un elektromagnētisko lauku. Skaidrojams, kādās Paredzētās darbības realizācijas stadijās attiecīgās emisijas un ietekmju veidi rodas. Prognozējamo emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Attiecībā uz Paredzētās darbības laikā radītajiem atkritumiem (arī atkritumiem, kas saistīti ar šīs programmas IV daļas 1.5.4. apakšpunktā norādīto vielu apsaimniekošanu pēc to izmantošanas VES un, ja attiecināms, transformatoru, saistītās infrastruktūras darbības nodrošināšanai, un atkritumiem pēc VES, un, ja attiecināms, saistītās infrastruktūras ekspluatācijas perioda beigām) norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai.
- 1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. apakšpunktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību. Īpašu uzmanību pievērš tādiem drošības aspektiem kā ugunsdrošība, apledošana un tās radīto risku (krītoša ledus izmešana) ierobežošana/novēršana, kā arī iespējama ietekme uz gaisa satiksmi, navigācijas iekārtu darbību. Ja attiecināms, iespējamais avāriju risks, kas saistīts ar elektroenerģijas akumulēšanu saistīto iekārtu darbību, vērtējams saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumos Nr. 131 “Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 131) noteikto.
- 1.8. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. un 5.6. apakšpunktā noteikto prasību izpildei Dienests nenoteic precizējošu detalizācijas pakāpi.

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē:

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā ietver aprakstu, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgi aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties Paredzētās darbības neīstenošanas

gadījumā (pamatscenārijs). Pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.

- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojumam jāaptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā “*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, – vai un kā Paredzētā darbība (tostarp summāri ar citām darbībām) tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.
- 2.3. Veicot vides stāvokļa novērtējumu, ņem vērā, ka izpētes teritorijas robežas aptver arī plānoto laukumu, pievedceļu, elektroenerģijas akumulācijas infrastruktūras (ja attiecināms), elektropārvades līniju u.c. saistītās VES un elektropārvades nodrošinājuma infrastruktūras būvniecības un šķērsojumu vietas, kā arī vides stāvokli teritorijās, kuras Paredzētā darbība var ietekmēt (arī summāri ar citām darbībām).
- 2.4. Īpaša uzmanība vides stāvokļa novērtējumā, kas veicama atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. apakšpunktā noteiktajiem, pievēršama šādiem jautājumiem:
 - 2.4.1. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali, hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā.
 - 2.4.2. Hidroloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā informācija par esošiem drenāžas un meliorācijas objektiem, ūdenstecēm un ūdensobjektiem Darbības vietā un tās apkārtnē (arī to aizsargjoslām), ūdens plūsmas virzieniem, saņemtajām ūdenstecēm (arī to raksturojums: ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana), applūstošām teritorijām.
 - 2.4.3. Darbības vietas ģeoloģiskā uzbūve un inženierģeoloģiskie apstākļi, tai skaitā, piemēram, paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi, tajā skaita karsta procesi.
 - 2.4.4. Apkārtnes dabas vērtību raksturojums (arī mežu, dižkoku un citu īpaši aizsargājamo dabas objektu raksturojums) Paredzētās darbības teritorijā un tās iespējamās ietekmes zonā. Ar Paredzēto darbību un VES pievedceļu u.c. ar elektropārvades nodrošinājumu saistīto risinājumu šķērsojamās un tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (arī *Natura 2000* teritorijas), šo teritoriju aizsardzības režīmi un nozīmīgums bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā īpaši aizsargājamās sugas un biotopi, mikroliegumi, putnu un sīkspārņu pulcēšanās (piemēram, barošanās un ligzdošanas/vairošanās vai ziemošanas) vietas un migrācijas koridori, riestu vietas (ja attiecināms), norādot attālumu līdz to robežai vai to šķērsošanas vietai.
 - 2.4.5. Darbības vietai un tās ietekmes zonai tuvumā esošo *Natura 2000* teritoriju novērtējums (ja attiecināms) atbilstoši Noteikumu Nr. 300 9. punkta ar apakšpunktiem prasībām, novērtējot arī teritoriju izveidošanas un aizsardzības mērķus, likumsakarības un mijiedarbības, kas nosaka dabas vērtību pastāvēšanu

Natura 2000 teritorijās, faktorus, kas jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas negatīvi to ietekmē u.c., ņemot vērā DAP 2026. gada 27. marta vēstulē Nr.4.9/2005/2026-N norādīto attiecībā uz vērtējumā iekļaujamajām *Natura 2000* teritorijām.

- 2.4.6. Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainaviskais un kultūrvēsturiskais nozīmīgums, tuvākie aizsargājami kultūras pieminekļi, to aizsargjoslas/aizsardzības zonas, tuvākās ainaviski vērtīgās teritorijas, rekreācijas un tūrisma objekti, ņemot vērā Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes 2026. gada 17. marta vēstulē Nr. 2026/05-05/277 sniegto informāciju, Gulbenes novada pašvaldības 2026. gada 26. marta vēstuli Nr. GND/4.10/26/963 un Alūksnes novada pašvaldības 2026. gada 19. marta vēstuli Nr. ANP/1-35/26/622.
 - 2.4.7. Dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas Darbības vietas tuvumā, attālumi līdz tām, tajā skaitā, ņemot vērā VES / vēja parka robežas, kā to nosaka Noteikumi Nr. 240.
 - 2.4.8. Esošās gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa novērtējums Paredzētās darbības realizācijas vietā un ietekmes zonā, fokusējoties uz esošo problēmsituāciju un vietu, ja tādas identificējas, analīzi.
 - 2.4.9. Informācija par Izpētes teritorijā un tuvākajā apkārtnē esošajām rūpnieciska rakstura darbībām, tostarp derīgo izrakteņu ieguves vietām, vai piesārņotām vietām, kā arī darbībām, kas rada līdzīgas ietekmes, tostarp esošām un plānotām, šo ietekmju novērtējums, sniedzot pamatojumu šo ietekmju summēšanai vai nesummēšanai ar Paredzētās darbības ietekmēm. Gadījumā, ja plānota VES izbūve potenciāli piesārņotas vietas teritorijā vai tās ietekmes zonā, izvērtējama izpētes un sanācijas pasākumu nepieciešamība.
- 2.5. Raksturojot esošo vides stāvokli, ziņojumā sniedzamas arī šādas ziņas:
- 2.5.1. Paredzētās darbības atbilstība Gulbenes novada un Alūksnes novada ilgtermiņa stratēģijas dokumentiem, teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tajā, lai Paredzētā darbība būtu pieļaujama.
 - 2.5.2. Meteoroloģisko un klimatisko apstākļu raksturojums kontekstā ar Paredzētās darbības realizāciju, tostarp “vēja rozes”, vēja ātruma un faktoru, no kuriem atkarīgs VES saražotās elektroenerģijas daudzums, raksturojums. VES darbībai nepieciešamo vēja ātrumu dažādā augstumā no zemes virsmas pietiekamības novērtējums.
 - 2.5.3. Informācija par tuvākajām lidostām un lidlaukiem, kā arī sakaru sistēmu iekārtām, kuras Paredzētā darbība varētu ietekmēt.
 - 2.5.4. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un derīgo izrakteņu ieguves vietas / pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
 - 2.5.5. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1.–7.9. apakšpunktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums:

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katrs no ietekmju veidiem apsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros u.c. ietekmes aspektus.

- 3.2. Saistībā ar Paredzētās darbības kontekstā būtiskākajām ietekmēm (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktais) Dienests novērtējumam noteic šādu detalizācijas pakāpi:
- 3.2.1. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. apakšpunktā uzskaitītie darbi (būvniecība un, ja attiecināms, nojaukšanas darbi), ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, tostarp atmežošana, nosusināšanas sistēmas pārveide/izveide un (ja nepieciešams), augsnes virskārtas noņemšana, kā arī ietekmes, ko rada papildu nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu, elektrolīniju, transformatoru) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī transportēšanas ietekmes un iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem; esošo ceļu/tiltu izmantošanai noteiktos aprobežojumus. Jānorāda plānotās pieslēguma vietas pie valsts un pašvaldību autoceļiem. Novērtē nepieciešamos pievedceļu/tiltu būvniecības vai uzlabošanas darbus, lai nodrošinātu liela izmēra izstrādājumu (būvkonstrukciju) piegādi VES uzstādīšanas un elektropārvades risinājumu izveides vietām. Vērtējot būvniecības laikā paredzētās transportēšanas ietekmes, ņem vērā šajā programmā noteikto prasību, ka Paredzētās darbības ietekmes teritorija ir arī transportēšanas maršruts, kas ietver gan reģionālos, gan vietējos autoceļus un pašvaldības autoceļu reprezentatīvus posmus, pievedceļus no Darbības vietas līdz valsts autoceļiem. Tādēļ trokšņa ietekmes novērtējums veicams arī reprezentatīvam posmam transportēšanas maršrutā, kur tas ved gar teritorijām, kurās piemērojami vides trokšņa robežlielumi.
- 3.2.2. Jānovērtē/jāaprēķina kopējo atmežojamo platību apjoms, kā arī jānorāda (tabulā, grafikā), cik % no atmežojamām platībām skars jaunaudzes, vidēja vecuma audzes, briestaudzes, pieaugušas un pāraugušas audzes, kas nepieciešams VES, plānoto elektropārvades risinājumu izveidei (tostarp VES un to pievedceļu izbūvei un pārbūvei, VES montāžas laukumam, materiālu pagaidu novietošanas laukumam, plānoto elektropārvades risinājumu izbūvei u.c. ar VES, saistīto infrastruktūras objektu izbūvei). Norādāms, cik km jaunbūvējamu ceļu tiek plānots un tabulas vai grafika veidā – cik tālu šie jaunbūvējamie vai pārbūvējamie ceļi atrodas līdz VES būvniecības platformai vai citam infrastruktūras objektam. Ja VES/ vēja parka būvniecība paredzēta mežā zemēs/ masīvos, jānovērtē infrastruktūras būvniecības alternatīvas. Novērtējot būvniecības alternatīvas VES parkiem, kas tiek būvēti meža teritorijās, šis izvirzāms arī kā viens no novērtēšanas kritērijiem.
- 3.2.3. Novērtējamās trokšņa un vibrācijas līmeņa izmaiņas Paredzētās darbības ietekmes zonā būvniecības un ekspluatācijas laikā. Ņemot vērā to, ka vibrāciju ietekmes novērtējums nav noregulēts Latvijas normatīvajos aktos ar konkrētiem ierobežojumiem, tās novērtējums veicams saskaņā ar vides informācijas un zinātnisku atziņu pieejamību, tostarp citu valstu pieredzi, kā arī novērtējums jāpamato, un atbilstīgi jāprognozē iespējamās izmaiņas. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “Trokšņa novērtēšana un pārvaldības kārtība” noteiktajam. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, izmanto trokšņa izkļiedes aprēķina datorprogrammu. Veicama arī trokšņa dažādo frekvenču (arī zemo) analīze un ietekmes uz cilvēku veselību novērtējums.
- 3.2.4. Novērtējama mirgošanas efekta (apēnojuma jeb spārnu ēnu kustības), kā arī atspīduma no VES spārniem ietekme.

- 3.2.5. Nosakāmas un kartogrāfiskajā materiālā iezīmējamas ar Paredzēto darbību saistīto objektu (piemēram, elektrisko tīklu, ceļu, meliorācijas grāvju u.tml.) aizsargjoslas. Novērtējama ietekme, kas izriet no aprobežojumiem identificētajās aizsargjoslās, un tās būtiskums, aprobežojumu skartās teritorijas.
- 3.2.6. Novērtējami iespējami sarežģītumi vai ierobežojumi, ja atbilstoši – arī uzlabojumi, apkārtnes teritoriju izmantošanai (piemēram, saistībā ar piekļuvi, rekreāciju un tūrismu, meža apsaimniekošanu, derīgo izrakteņu ieguvī, saimniecisko darbību u.c.). Izvērtējama ietekme uz apdzīvotajām vietām un esošo apbūvi, paredzamie teritorijas izmantošanas un apbūves ierobežojumi nākotnē Darbības vietas ietekmes zonās, kā arī noteikts kartogrāfiski attēlot teritorijas, kurās būs aizliegta dzīvojamā apbūve Darbības vietas teritorijām piegulošās zemes vienībās un ietilpst 800 m aizsargjoslā.
- 3.2.7. Jānovērtē ietekmes uz dabas vērtībām (arī mežiem, purviem dižkokiem un potenciāliem dižkokiem). Veic ietekmes uz bioloģisko daudzveidību novērtējumu (arī dabas vērtības jaunveidojamajās dabas aizsardzības teritorijās, ja tādas tiek konstatētas¹⁷), īpaši ņemot vērā aizsargājamās sugas, to dzīvotnes, īpaši aizsargājamās un Eiropas Savienības nozīmes biotopus, to aizsardzībai veidotos mikroliegumus. Jānovērtē potenciālā ietekme uz visiem ietekmes zonā esošajiem mikroliegumiem (līdz 10 km), īpaši izvērtējot kritiskās zonas – lidojumu koridorus uz/no barošanās vietām, zonu ap ligzdvietašām, mikroliegumu ilglaicību u.c. Jāņem vērā AS “Latvijas valsts meži” aizsargājamās iecirkņus un datus par lielajām ligzdām¹⁸. Vērtē apstākļus, tostarp iespējamu fragmentāciju, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai. Novērtējot ietekmes uz dabas vērtībām, ņem vērā DAP, AS “Latvijas valsts meži”, Valsts meža dienesta un citu avotu sniegto informāciju. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē:
- 3.2.7.1. Paredzētās darbības izvērtējumā ir jāpiesaista un jāsaņem:
- 3.2.7.1.1. meža biotopu ekspertu, lai tas sniegtu atzinumu par skartajām un ietekmētajām meža teritorijām, tai skaitā pievēršot uzmanību īpaši aizsargājamām sūnu, ķērpju, sēņu sugām, kas varētu tikt ietekmētas. Meža biotopu ekspertam būtu atzinumā jāietver arī ietekmes novērtējums par retajām un aizsargājamajām vaskulāro augu sugām, kas ir saistītas ar meža ekosistēmām;
- 3.2.7.1.2. zālāju biotopu eksperta atzinumu par skartajām un ietekmētajām zālāju platībām, ietekmes novērtējuma atzinumā jāietver arī ietekmes novērtējums par izpētes teritorijā sastopamajām īpaši aizsargājamām vaskulāro augu sugām, kas saistītas ar zālājiem;
- 3.2.7.1.3. sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificēta eksperta atzinums par sugu grupu: putni. Putnu izpētei jāparedz vismaz vienas pilnas sezonas lauka darbu izpēte, novērtējot ligzdojošās un migrējošās sugas un paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz tām;
- 3.2.7.1.4. sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificētu ekspertu atzinumus par sugu grupu: sikspārņi¹⁹.

¹⁷ Pieejams – <https://www.daba.gov.lv/lv/zinatniskie-pamatojumi-par-no-jauna-veidojamajiem-dabas-liegumiem-vai-esoso-paplasinajumiem>.

¹⁸ Telpiskos datus par dabas vērtībām, tai skaitā arī plānoto un saskaņoto jauno *Natura 2000* teritoriju datus DAP izsniedz pēc pieprasījuma (<https://www.daba.gov.lv/lv/pakalpojumi/dabas-datu-parvaldibas-sistemas-geotelpisko-datu-kopu-izmantosana>).

¹⁹ Eksperta atzinumā jābūt kumulatīvo ietekmju izvērtējumam uz sikspārņu sugām, jānosaka pasākumus ietekmes

- 3.2.7.2. Jānovērtē, kā Paredzētā darbība ietekmēs sugām piemērotās dzīvotnes (tai skaitā arī fragmentācijas ietekme). Jāanalizē sugas sastopamību Latvijā vismaz meža nogabalu griezumā (ja attiecināms).
- 3.2.7.3. Ietekmi uz putniem, sugām, kuru aizsardzībai izveidoti mikroliegumi, (t.sk. melnajam stārķim *Ciconia nigra*, mazajam ērglim *Aquila pomarina*, mednim *Tetrao urogallus*, zivjērglim *Pandion haliaetus* u.c., ja attiecināms) un sikspārņiem²⁰ vērtē visā Paredzētās darbības teritorijā un tās ietekmes zonā (līdz 10 km rādiusā), ņemot vērā arī ietekmi to barošanās un migrācijas laikā ietekmi jāvērtē gan uz ligzdojošiem, gan migrējošiem putniem (ņem vērā, ka putnu migrāciju raksturo gan pavasara, gan rudens migrācijas sezona), kā arī veicama zemo pārlidojumu trašu izpēte, gan migrācijas ceļa augstums (īpaši ņemot vērā, ka noteiktos laikapstākļos putni lido zemāk). Darbības vietā un tās perifērijā nepieciešams veikt padziļinātu izpēti un analīzi attiecībā uz putnu migrācijas koridoriem, barošanās un atpūtas vietām. Jānovērtē VES / vēja parka izvietojums attiecībā pret putnu migrācijas ceļiem. Trokšņa piesārņojuma ietekme vērtējama gan uz pūčveidīgajiem putniem, gan vistveidīgajiem un citām uz troksni jutīgām sugām u.c. novērojumus un vēja parka potenciālo ietekmi uz tiem. Vietās, kur Paredzēto darbību veikšanas teritorijā vai tās perifērijā atrodas medņu rieta vietas, jāveic to izvērtējums (ja attiecināms), ietverot jaunu medņa rieta teritoriju apzināšanu un novērtējot arī ar Paredzēto darbību citu saistīto pasākumu ietekmi uz medni, piemēram, paredzēto jaunu ceļu vai meliorācijas objektu izbūves ietekmi uz medņu riestiem. Plānotajās VES teritorijās meža zemēs veicamas nakts plēsīgo putnu un dzeņveidīgo uzskaites. Veicot uzskaites, ņemt vērā sugu grupām “Dzeņi”²¹ un “Pūces”²² izstrādāto prioritāro un inventarizējamo kvadrātu tīklu. Kur attiecināms, veic īpaši aizsargājamo sugu izpēti atbilstoši to aizsardzības plāniem²³. Ietekmi uz dabas vērtībām vērtē ne tikai saistībā ar VES / vēja parka ekspluatāciju, bet arī ar būvniecības darbiem un to radīto ietekmi VES un saistītās infrastruktūras izveides gaitā, īpašu uzmanību pievēršot, piemēram, būvniecības darbu radītā trokšņa traucējumiem uz jutīgām putnu sugām. Jāveic Paredzētās darbības kumulatīvo ietekmju novērtējums uz putniem un sikspārņiem, ņemot vērā citas plānotās darbības. Tā kā Paredzētās darbības īstenošana var radīt būtisku ietekmi uz melnā stārķa populāciju Latvijā kopumā un pasliktināt sugas aizsardzības stāvokli, šai sugai jāveic padziļināts ietekmes vērtējums, tai skaitā kumulatīvā aspektā – vērtējot esošās ligzdas, ligzdošanas jutīgo apgabalu, barošanās vietas, esošās dzīvotnes piemērotības vērtējums ilgtermiņa perspektīvā, nākotnē potenciālās apdzīvojamās platības ligzdas tuvumā, ligzdošanai un barošanās piemēroto vietu konektivitāte.
- 3.2.7.4. Jānovērtē ietekme uz VES / vēja parka tuvumā esošajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, t.sk. *Natura 2000* teritorijām, kas atrodas 10 km rādiusā no

mazināšanai un jāiekļauj informācija par bojā gājušo sikspārņu sliekšni, kuru sasniedzot, VES darbība būtu jāaptur. DAP norāda, ka saskaņā ar līdz šim iesniegtajiem sikspārņu ekspertu atzinumiem, purvi ar atklātiem ūdens laukumiem un kanāliem ir sikspārņiem nozīmīgas barošanās teritorijas (ja attiecināms).

²⁰ Ņem vērā “*Vadlīnijas vēja elektrostaciju ietekmes novērtēšanai uz sikspārņiem*”, pieejamas https://lvafa.vraa.gov.lv/faili/materiali/petijumi/2020/171/Vadlīnijas_VES_siksparni_fin.pdf.

²¹ Pieejams – <https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani#putni-dzeni-2021-2030>.

²² Pieejams – <https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani#putni-puces-2021-2029>.

²³ Sugu un biotopu aizsardzības plāni, kas izstrādāti un apstiprināti saskaņā ar Sugu un biotopu aizsardzības likuma 5. panta 4. punktu un Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2015. gada 11. maija rīkojumu Nr. 127 “*Par sugu un biotopu aizsardzības plānu izstrādāšanas kārtību*”. (Pieejami: https://www.daba.gov.lv/lv/sugu-un-biotopu-aizsardzibas-plani?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F) (skatīts 30.03.2026.).

Vēja parka Izpētes teritorijas (skat. DAP 2026. gada 27. decembra vēstulē Nr.4.9/2005/2026-N norādīto), t.sk. *Natura 2000* teritoriju dabas liegumu “Zāgadu kalni”. Izvērtējums jāsniedz gan par katru teritoriju atsevišķi, gan teritorijām kopumā, t.sk. īpaši saistībā arī ar putniem. Novērtējums uz *Natura 2000* teritorijām (ja attiecināms) veicams atbilstoši Noteikumu Nr. 300 prasībām. Jānovērtē, kā Paredzētā darbība ietekmēs īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un/vai *Natura 2000* teritorijas, to ekoloģiskās funkcijas, integritāti un izveidošanas un aizsardzības mērķus, izvērtē kompensējošo pasākumu nepieciešamību. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē (gan VES, elektropārvades, elektroenerģijas akumulēšanas risinājumu (ja attiecināms) un ar tiem saistītās infrastruktūras uzstādīšanas / būvniecības / pārbūves fāzē, gan plānoto VES / vēja parka ekspluatācijas fāzē), tostarp arī hidroloģiskā un mitruma režīma izmaiņas u.c. IVN procesā ekspertiem ir detalizēti izvērtējama plānoto VES / vēja parka ietekme uz *Natura 2000* teritoriju izveides mērķiem un tajās sastopamajām dabas vērtībām, pamatojot savus secinājumus ar datos balstītiem spriedumiem.

- 3.2.7.5. Ietekmes novērtējumu uz dabas vērtībām, *Natura 2000* teritorijām un bioloģisko daudzveidību sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti²⁴. Novērtējumā ir jāsniedz analīze par Paredzētās darbības ietekmi uz DAP norādītajām putnu sugām (skat. DAP 2026. gada 27. marta vēstulē Nr.4.9/2005/2026-N un tās pielikumā norādīto un šīs Programmas IV daļas 3.2.7.3. punktu). Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības, ievērojot Ministru kabineta 2010. gada 30. septembra noteikumos Nr. 925 “Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības” noteiktās prasības. Atbilstoši DAP 2026. gada 27. marta vēstulē Nr.4.9/2005/2026-N noteiktajam, lai sertificēti sugu un biotopu eksperti varētu korekti novērtēt susināšanas ietekmi, pirms eksperti apseko izpētes teritoriju, nepieciešams hidrologa atzinums. Sugu un biotopu ekspertu secinājumi attiecībā uz teritorijā konstatētiem un esošiem no patstāvīga mitruma režīma atkarīgiem biotopiem un īpaši aizsargājamām sugām balstāmi uz hidrologa atzinumā veikto novērtējumu par iespējamām ar Paredzēto darbību (VES infrastruktūras objektu, pievedceļu u.tml.) saistītām mitruma režīma izmaiņām²⁵ (skat. arī šīs Programmas IV daļas 3.2.8. apakšpunktu).
- 3.2.7.6. Attiecībā uz dabas vērtībām, Ziņojumā jāietver esošās un plānotās situācijas attēlojums kartogrāfiski, kas ļautu pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas. Kartogrāfiskais materiāls jāgatavo maksimāli uzskatāmi, piemēram, lai attēlos vienuviet būtu redzamas konstatētās dabas vērtības un paredzētās darbības lokācijas. Kartogrāfiskajā materiālā jānorāda no VES brīvie lidojumu koridori, barošanās un atpūtas vietas, ņemot vērā blakus plānotos vēja parkus. Ziņojumam jāpievieno kartogrāfiskais materiāls (*.shp vai *.gdb formātā), kurā ietverti visi būvējamie infrastruktūras objekti, pievedceļi, atmežojamās platības, slāņi ar biotopiem, reto sugu dzīvotnēm, lielajām putnu ligzdām un riska zonām ap tām,

²⁴ Sertificētu dabas ekspertu reģistrs pieejams DAP tīmekļvietnē: <https://www.daba.gov.lv/lv/katalogs>.

²⁵ Ja nav veikta Darbības vietas specifiska hidroloģiskā izpēte, hidrologa atzinumā, gan sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificēto ekspertu atzinumos ievērot rekomendācijas un nosusināšanas ietekmes attālumus, kas sniegti Vadlīnijās sugu un biotopu aizsardzības jomā sertificētiem ekspertiem par paredzētās darbības izvērtēšanu attiecībā uz meža ceļu būvniecību un meža meliorācijas sistēmu izveidi, atjaunošanu un pārbūvi” <https://www.daba.gov.lv/lv/media/22452/download?attachment>

dižkokiem, mikroliegumiem un riska zonām ap tiem, *Natura 2000* teritorijām, plānotajām aizsargājamām dabas teritorijām, AS "Latvijas valsts meži" aizsargājamiem iecirkņiem, aizsargjoslām un citām IVN ziņojuma sagatavošanas laikā identificētajām dabas vērtībām (ja nepieciešams, atsevišķi nodalot ierobežotas pieejamības informāciju).

3.2.7.7. Pirms izpētes darbu veikšanas, saskaņot ar DAP izpētes metodiku, vai ja izpēte jau ir veikta, izpētes metodiku aprakstīt sertificēta eksperta atzinumā.

3.2.8. Ja Paredzētās darbības īstenošanai (VES un ar to saistīto objektu izbūvei) nepieciešams veikt darbības (piemēram, meliorācijas objektu izbūvi vai pārbūvi, VES montāžas laukumu un VES pamatu nostiprināšanas pasākumus, kas ietver nosusināšanas darbus), kas var izmainīt Paredzētās darbības teritorijas un tās ietekmes zonas hidroloģisko režīmu un/vai mitruma režīmu, atbilstošās jomas ekspertiem (piemēram, hidrologam/hidroģeologam) jāvērtē VES / vēja parka būvniecības ietekme uz hidroloģisko režīmu, t.sk. uz teritorijā konstatētiem un esošiem no patstāvīga mitruma režīma atkarīgiem biotopiem. Izvērtēt, vai Paredzētā darbība paredzēta virszemes ūdensojektu aizsargjoslās, applūstošās teritorijās, plūdu riska teritorijās, kā tiks ietekmēti šie objekti, nepieciešamie pasākumi to aizsardzībai. Ziņojumam pievienojams hidrologa atzinums.

3.2.9. Pamatojoties uz izpētes datiem, jānosaka ietekmi mazinoši pasākumi, ja tādi ir nepieciešami, gan VES / vēja parka izbūves, gan ekspluatācijas fāzē. Lai aizsargātu putnu sugas un dabas vērtības no VES / vēja parka ietekmes, ietekmes uz vidi novērtējumā nosaka minimālo pieļaujamo attālumu un nosacījumus VES izvietošanai to pamatojot un argumentējot ar apsekojuma un konkrēto apstākļu izvērtējuma rezultātiem, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai.

3.2.10. Ietekmes novērtējumu uz ainavu un kultūras pieminekļiem veic, sagatavojot vizualizācijas no reprezentatīviem skatupunktiem. Skatupunktu uzskatāmai identificēšanai tie numurējami un attiecīgi attēlojami kartogrāfiskajā materiālā un norādāmi sagatavoto vizualizāciju attēlos Jāveic kultūrvēsturiskās ainavas detalizēts izvērtējums, ņemot vērā konkrētās vietas ģeogrāfiskos apstākļus un skatu perspektīvas. Vērtē Paredzētās darbības ietekmes uz ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem būtiskumu. Jāveic kompleksa kultūrvēsturisko vērtību apzināšana Paredzētās darbības ietekmes zonā un jāizvērtē Paredzētās darbības, citu vēja parku un VES nepieciešamās inženierinfrastruktūras būvniecības teritorijās ietekme uz kultūrvēsturisko mantojumu, t.sk. kapiem, kopumā. Jāveic kompleksa kultūrvēsturisko vērtību apzināšana paredzēto darbību zonās un jāizvērtē ietekme uz kultūrvēsturisko mantojumu kopumā. Izvērtēt Paredzētās darbības radīto vizuālo ietekmi uz tās apkaimē esošajiem vietējās nozīmes kultūrvēsturiskajiem, dabas un ainaviskajiem objektiem, izstrādājot saskatāmības modeļus (skat. Gulbenes novada pašvaldības 2026. gada 26. marta vēstuli Nr. GND/4.10/26/963 un Alūksnes novada pašvaldības 2026. gada 19. marta vēstuli Nr. ANP/1-35/26/622). Par Vēja parka apkaimē esošajiem vietējās nozīmes objektiem nepieciešams konsultēties ar pašvaldību.

3.2.11. Ziņojumā jānovērtē Darbības vietā un tās tiešā tuvumā reģistrētās²⁶ invazīvās svešzemju sugas un paredzēt nepieciešamos piesardzības pasākumus to izplatības ierobežošanai.

3.3. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem ietvarā Ziņojumā vērtē arī:

²⁶ Pieejams - <https://ozols.gov.lv/kartes/apps/sites/#/invazivo-sugu-parvaldnieks/pages/inv-augu-sugu-noverojumi> (skatīts 30.03.2026.).

- 3.3.1. Iespējamās savstarpējas un summāras ietekmes ar citām plānotām VES vai citiem vēja parkiem²⁷. Aspektos, kuros iespējama ietekmju summēšanās, veic atbilstīgu novērtējumu, t.sk. veic kumulatīvo ietekmju izvērtējumu²⁸ uz putniem, sikspārņiem un ainavu. Kartogrāfiskajā materiālā uzskatāmi jāatspoguļo tuvumā esošie VES parki (jau uzbūvētie), kā arī VES parki, kuriem IVN process ir noslēdzies vai izdoti tehniskie noteikumi vai būvatļaujas, kā arī VES parki, par kuriem notiek Paredzēto darbību izvērtēšana (piemēram, IVN procedūra).
- 3.3.2. Gaisa kvalitātes izmaiņas un to nozīmīgumu Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā būvniecības laikā.
- 3.3.3. Ietekmi uz klimatu, ražojot elektroenerģiju no atjaunojamiem energoresursiem. Vienlaikus vērtē arī ietekmi uz klimatu kontekstā ar kopējo atmežojamo zemju platību, novērtējot prognozējamās izmaiņas oglekļa dioksīda piesaistes samazinājumam. Ievērojot Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. apakšpunktā noteikto, ietekmi uz klimatu vērtē, izmantojot vienoto aprēķina metodoloģiju.
- 3.3.4. Paredzētās darbības un VES ietekmi uz sakaru sistēmu (gaisa kuģu lidojumu nodrošināšanai nepieciešamajiem radiotehniskajiem līdzekļiem, bezvadu elektronisko sakaru komunikācijām, tostarp radio releju līnijām, radio, TV, mobilo sakaru, interneta u.c. speciālās sakaru iekārtas) darbību.
- 3.3.5. VES un plānoto elektropārvades risinājumu elektromagnētiskā lauka ietekmi uz cilvēku veselību.
- 3.3.6. Paredzētās darbības iespējamu ietekmi uz gaisa satiksmi un lidojumu drošību.
- 3.3.7. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz Valsts meža dienesta meža uguns apsardzības infrastruktūras objektiem, ugunsnovērošanas torņu automātiskajām ugunsgrēku atklāšanas un novērošanas sistēmām (AUANS).
- 3.3.8. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz LVĢMC meteoroloģiskajiem radariem.
- 3.3.9. Atkritumu, kas radušies VES mehānismu eļļošanas un dzesēšanas rezultātā un transformatoru un saražotās elektroenerģijas akumulēšanai nepieciešamo iekārtu darbības nodrošināšanas rezultātā (ja attiecināms), kā arī beidzot VES ekspluatāciju, apsaimniekošanas risinājumus.
- 3.3.10. Paredzētās darbības un ar to saistīto infrastruktūras objektu būvniecības ietekmi uz teritorijas meliorācijas sistēmu un objektiem, vērtējot arī Paredzētās darbības pieļaujamību un tehnisko risinājumu iespējamību tajās.
- 3.3.11. Novērtē, vai Paredzētā darbība var ietekmēt Paredzētās darbības ietekmes zonā esošo teritoriju izmantošanu atbilstoši tās līdzšinējam Gulbenes novada teritorijas plānojumā atļautajam izmantošanas veidam.
- 3.3.12. Jānovērtē Paredzētās darbības ietekme uz paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabaliem, mūsdienu ģeoloģiskie procesi, tajā skaita karsta procesi un to ietekme uz Paredzēto darbību.
- 3.4. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Dienests papildu prasības šo punktu izpildei neizvirza.
- 3.5. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi, atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam, novērtē ar VES ekspluatāciju saistītos iespējamās avāriju un

²⁷ Vērtējot vēja parka summāro ietekmi jāņem vērā DAP 2026. gada 27. marta vēstulē Nr. 4.9/2005/2026-N sniegtā informācija.

²⁸ Rekomendējams izmantot 2024. gadā izdotās vadlīnijas *Guidance on biodiversity cumulative impact assessment for wind and solar developments and associated infrastructure* (pieejams – <https://portals.iucn.org/library/node/52090>).

apdraudējuma veidus, veic to kvantitatīvo un ietekmētās teritorijas novērtējumu. Nepieciešamības gadījumā izvirza nosacījumus VES ekspluatācijai. Īpašu uzmanību pievērš tādiem drošības aspektiem kā ugunsdrošība, apledošana un ar to izraisīto ledus izmešanu, ķīmisko vielu izlijumi/noplūdes, tostarp VES sabrukšanas gadījumā. Ja attiecināms, īpašu uzmanību pievērš arī iespējamajam avāriju riskam, kas saistīts ar elektroenerģijas akumulēšanu saistīto iekārtu darbību, drošības nosacījumiem un citu negadījumu iespējamībai VES uzstādīšanai paredzētajās teritorijās un VES darbības ietekmes zonā. Vides riski vērtējami tipiskākās un iespējamās sliktākās avārijas situācijās, ja atbilstoši, arī saskaņā ar Noteikumos Nr. 131 noteikto.

- 3.6. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tai skaitā ietekmes uz materiālajām vērtībām (arī nekustamajiem īpašumiem), ietekmes uz skartajos īpašumos esošo un plānoto saimniecisko darbību, Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Sniegt informāciju par nekustamo īpašumu vērtību izmaiņām projekta tuvumā, analizēt ietekmi uz vietējo tūrismu, detalizētu prognozi par pašvaldības ieņēmumiem, veikt enerģētiskās neatkarības analīzi (vai un kā vēja parks veicinās vietējo enerģētisko neatkarību), sagatavot detalizētu metodoloģiju un aprēķinus par projekta ekonomisko ietekmi, izvērtēt vietējo uzņēmumu potenciālo iesaisti projekta realizācijā, kā arī kompensācijas mehānismus (kā paredzēts kompensēt vietējai sabiedrībai iespējamos zaudējumus, piemēram, samazinātas īpašumu vērtības).
- 3.7. Ziņojumā ietver apkopojosu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmju (arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas) rezultātu novērtējumu atbilstoši Noteikumu Nr.18 2. pielikuma 16. punktam.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai.
- 4.2. Kritērijus izvēlas Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kur iespējams, norādot salīdzināmo parametru skaitliskās vērtības. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, sniedz prognožu ievades datus, kur būtiski, arī ar standartprogrammām lasāmos formātos.
- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam Dienests citu detalizācijas pakāpi novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu Paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā

noteiktajam, un tie aptver gan risinājumus teritorijas sagatavošanas un papildu nepieciešamo objektu būvniecības laikā, gan VES ekspluatācijas laikā. Novērtē gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Novērtē paliekošo ietekmju atbilstību vides aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.

- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus VES būvniecībai, pamatojoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi gan no VES un elektropārvades nodrošinājumam nepieciešamo objektu un infrastruktūras būvniecības, gan ekspluatācijas, un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā paredz pasākumus vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.
- 7.2. Izvērtējama monitoringa nepieciešamība un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām, parametriem, ilgumam un regularitātei. Paredzētais/nepieciešamais monitorings pirms Paredzētās darbības būvniecības fāzes un VES ekspluatācijas laikā (arī attiecībā uz siksparņiem un putniem).
- 7.3. Par monitoringa nosacījumiem, piemērotākajām un ilgtermiņā salīdzināmajām metodēm saistībā ar VES, elektropārvades un elektroenerģijas uzkrāšanas risinājumu (ja attiecināms), tostarp to izbūves un ekspluatācijas, iespējamām ietekmēm uz izpētes teritorijā konstatētajām īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, nepieciešamības gadījumā jākonsultējas ar DAP.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē Sākotnējās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
2. Prasības ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18. Dienests atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no IVN pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ierosinātājam jānodrošina ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā Gulbenes novada pašvaldībā. Ņemot vērā, ka Darbības vieta robežojas ar Alūksnes novada pašvaldību, informācija par izstrādāto ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums, sniedzama arī Alūksnes novada pašvaldībai. Ja tiek konstatēta Paredzētās darbības ietekme uz Alūksnes novada administratīvo teritoriju, ziņojuma sabiedriskā apspriešana jānodrošina arī Alūksnes novada pašvaldībā. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme nodrošināma hibrīdformā²⁹.

²⁹ Noteikumu Nr. 18 41. punkts.

4. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (piemēram, par atsevišķām dabas vērtībām, ja attiecināms), un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Dienestā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas – veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Atļauju pārvaldes direktore

D.Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Karīna Bagāta
karina.bagata@vvd.gov.lv

Pielikums

Vēja parka "Gulbene" izpētes teritorijā ietilpstošās zemes vienības

Nr.	Kadastra apzīmējums	Kadastra numurs	Īpašuma nosaukums
1	50440020212	50440130104	V410
2	50440010038	50440120031	Kalna - 2
3	50440010039	50440120031	Kalna - 2
4	50440010064	50440030027	Paegli
5	50440010065	50440030027	Paegli
6	50440010096	50440030027	Paegli
7	50440020020	50440020283	Pļavas Rudbārži
8	50440020236	50440020238	Ezeres
9	50440020220	50440020220	Beļava 2-Bērzukalns
10	50440010075	50440020218	Grestes-Jēči-Beļava 2
11	50440020257	50440020218	Grestes-Jēči-Beļava 2
12	50440010111	50440020218	Grestes-Jēči-Beļava 2
13	50440010012	50440020205	Jaundrivēni 1
14	50440010013	50440020205	Jaundrivēni 1
15	50440020205	50440020205	Jaundrivēni 1
16	50440020101	50440020205	Jaundrivēni 1
17	50440010050	50440020179	Graudiņi-Irbenāji
18	50440010051	50440020179	Graudiņi-Irbenāji
19	50440020169	50440020169	Grīvas
20	50440020165	50440020165	Zellenes - 1
21	50440020196	50440020162	Bērzukalni
22	50440010025	50440020105	Dzirnavas
23	50440020109	50440020105	Dzirnavas
24	50440020108	50440020105	Dzirnavas
25	50440020081	50440020080	Dārzi
26	50440020082	50440020080	Dārzi
27	50440020080	50440020080	Dārzi
28	50440010015	50440020074	Pūriņi
29	50440010088	50440020059	Zīlēni
30	50440010110	50440020059	Zīlēni
31	50440020057	50440020057	Plienāji
32	50440020028	50440020028	Grestes
33	50440020029	50440020028	Grestes
34	50440020030	50440020028	Grestes
35	50440020022	50440020021	Upmalas
36	50440020019	50440020019	Rudbārži
37	50440020018	50440020018	Ezeriņi
38	50440020013	50440020012	Jaundrivēni
39	50440020012	50440020012	Jaundrivēni

40	50440010041	50440020011	Robežnieki
41	50440010011	50440020011	Robežnieki
42	50440020006	50440020001	Maķeši-1
43	50440010114	50440010114	Vanadziņi
44	50440010007	50440010106	Jaunvanagu pļava
45	50440010082	50440010105	Paegļu ferma
46	50440010068	50440010104	Jaunlauku Kallas
47	50440010033	50440010101	Cipreses
48	50440010097	50440010100	Paegļu mežs
49	50440010042	50440010095	Dārzuleju mežs
50	50440010055	50440010094	Kalniņu pļavas
51	50440010054	50440010093	Kalniņu meži
52	50440010024	50440010090	Virši
53	50440010069	50440010083	Rasas
54	50440010077	50440010077	Bez nosaukuma
55	50440010076	50440010076	Žari
56	50440010070	50440010070	Pilskalni
57	50440010066	50440010067	Cirstupe
58	50440010067	50440010067	Cirstupe
59	50440010063	50440010063	Rema
60	50440010062	50440010062	Oldermaņi
61	50440010049	50440010047	Vanagi
62	50440010046	50440010046	Puķeskalns - 2
63	50440010045	50440010045	Ataugas
64	50440010043	50440010044	Upes
65	50440010044	50440010044	Upes
66	50440010052	50440010032	Kraukļi
67	50440010053	50440010032	Kraukļi
68	50440010031	50440010031	Margrietas
69	50440010085	50440010023	Torņakalns
70	50440010022	50440010023	Torņakalns
71	50440010023	50440010023	Torņakalns
72	50440010087	50440010007	Lauku Kallas
73	50440010102	50440010006	Jaunvanagi
74	50440010002	50440010002	Jēči
75	50440010003	50440010002	Jēči
76	50440010001	50440010001	Vanagi